

Lebuïnus Kompas Maandbrief

Oud-Katholieke Kerk
Twente en Ommelanden
Statie H. Lebuïnus

Evangelisch-
Lutherse gemeente
Hengelo

Juni 2024

Inleidend woord De Voorloper

Zonder op enigerlei wijze afbreuk te willen doen aan onze gerichtheid op Jezus als oriëntatie voor onze religieuze identiteit breng ik in deze bijdrage graag Johannes de Doper onder de aandacht. Tegen het einde van deze maand (24 juni) is het de gedachtenis van zijn geboorte, hetgeen in sommige kerken en landen uitbundig wordt gevierd. Wellicht ook doordat de viering van zijn geboorte min of meer samenvalt met de langste dag.

Wanneer ik dit christelijk duid, zou ik kunnen zeggen dat zijn geboorte verwijst naar de dag die in Christus is aangebroken, de dag die geen einde heeft. Hetgeen op zich weer verwijst naar de geboorte van Christus in de buurt van de kortste dag en het feest van de onoverwinnelijke zon, die in Christus over ons is opgegaan. Het lijkt een associatiespel, maar deze betekenissen zijn met elkaar verweven en gerelateerd aan de concrete werkelijkheid. Het legt ook meteen het dominante gezichtspunt bloot. Namelijk het normatieve van de toenmalige bekende wereld in de begintijd (en ook later nog) van het zich ontwikkelende christendom. Het valt niet te ontkennen dat de dominante 'westerse' blik van grote invloed is op de wereldpolitiek en -problematiek.

Maar ik zou het hebben over **Johannes de Doper**. Met betrekking tot de maatstaf van een goed christelijk leven kijken we bij voorkeur, begrijpelijkerwijze, naar Jezus. Hij is onze referentie wanneer het om christelijk leven gaat. Ook al is messiaans leven wel een wat breder begrip dan de exclusieve oriëntatie op Jezus, die overigens dit bredere begrip ten volle presenteert en leeft. Door de unieke en verheven kwaliteiten van Jezus Christus is een identificatie met hem voor ons toch wel heel spannend en vaak frustrerend en soms ronduit onmogelijk. Zelf heb ik er wel baat bij om ook naar Johannes de Doper te kijken voor een aan Christus gebonden geloofshouding.

Johannes staat dichtbij Christus. Ze zijn ongeveer even oud en hij is de (achter)neef van Jezus, de zoon van de tante van Maria. Ook zijn geboorte heeft rechtstreeks met Gods handelen van doen en hij ontwikkelt zich tot een geducht profeet die, geheel in de messiaanse traditie oproept tot bekering (d.i. terugkeer tot God en diens Woord). Hij is in barre omstandigheden wegbereider voor de messiaanse tijd en staat ook bij koning Herodes in hoog aanzien. Hij is een rechtvaardige en van heilige levenswandel. Principieel en standvastig, ook in het zicht van de dood. In de Schrift is hij al volop werkzaam als prediker/profeet wanneer het openbare leven van Jezus aanvangt. De Doper verwijst naar Hem als degene die na hem komt en groter is dan hij. En die zal dopen met vuur en geest en de zonden van de wereld wegnemen.

Uit het verhaal over Johannes blijkt een aantal, ook voor ons, waardevolle kenmerken. Johannes *zet zich ten volle in voor de komst van de Messias*. Hij is wegbereider voor de messiaanse tijd en preekt over de menselijke verantwoordelijkheid om die weg te banen, om de innerlijke obstakels weg te nemen die de komst van de Messias in ons leven belemmeren. Hij is een gepassioneerde man uit een indrukwekkende traditie van devote gelovigen.

Hij leeft sober, eigenlijk van hetgeen de natuur hem geeft: eiwitrijke sprinkhanen en wilde honing, en water uit de putten die ook het vee drenken, neem ik aan, of uit een waterstroom. En hij kleedt zich eenvoudig. Voor zichzelf heeft hij weinig nodig en hij is daar helemaal content mee. Er wordt gezegd dat hij een grote aanhang heeft, mensen drinken zijn woorden in en laten zich door hem dopen ten teken van hun goede wil tot bekering.

Hij is een inspirator voor velen. Toch zet hij niet zichzelf op de voorgrond. Het gaat niet om hem, maar om de komst van de Messias. Hij is de betrouwbare getuige en verkondiger die met zijn leven getuigt van hetgeen hij verkondigt. Hij spreekt zonder onderscheid des persoons. Ook koning Herodes durft hij *moedig* te vermanen met betrekking tot diens ongeoorloofde huwelijk. Herodes respecteert hem daardoor des te meer. Tegenover verleidingen blijft hij *trouw aan zichzelf*. De vrouw van Herodes probeert Johannes te verleiden, maar hij gaat hier niet op in. De 'woman scorned' neemt wraak door via haar dochter Herodes voor het blok te zetten om Johannes te laten executeren.

Hij is een enorme influencer, maar brengt niet voortdurend zichzelf in beeld. Hij *verwijst naar Christus* (de gezalfde, de messias). Deze is degene die komen zou en moet komen, in het volle licht. Als degene die zijn volk weer bijeen zal brengen.

Als misschien wel de eerste woestijnvader is Johannes *ook mysticus*. Dit blijkt uit zijn houding ten opzichte van Christus en wanneer hij zegt: "Ik moet afnemen en Hij moet groeien". Het is de mystieke weg waarlangs het ik minder wordt en God groter in het leven van de gelovige. De weg ook waarlangs God zich incarneert in het leven van de gelovige mens en daardoor in de wereld.

Zo is Johannes de Doper een rijke bron voor gelovige spiritualiteit. Dichtbij ons en dichtbij Jezus.

rector Ward Cortvriendt

KERKDIENSTEN LEBUÏNUSKAPEL

Dorpsmatenstraat 40 Hengelo

Kerkdienst zondag 2 juni 10.30 u

Dienst van Schrift en Tafel Eerste zondag na Trinitatis (B)

Voorganger : ds. J.H.(Hans) Uytendogaardt
Lector : lector ELG
Cantor : Maarten Luther Cantorij o.l.v. Gerrit Baas
Koster : Patricia Veerman-de Graav
Collectes : voor de voortgang van de eredienst in ELG
(*digitaal overmaken kan ook*)

Kerkdienst zondag 9 juni 10.30 u

Eucharistieviering Zondag na Pinksteren 5 (B-jaar)

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : Marjolein Driesen
Cantor : André Zandbelt
Koster : Mieke en Ward Cortvriendt
Collectes : 1e OKK-Nederland 2e Missie St. Paulus
(*digitaal overmaken kan ook*)

Kerkdienst zondag 23 juni 10.30 u

Eucharistieviering Zondag na Pinksteren 7 (B-jaar)

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : Marianne Sloot
Cantor : Toon 't Hoen en Alp Buitelaar
Koster : André Zandbelt
Collectes : 1e OKK-Nederland 2e Statie H. Lebuïnus
(*digitaal overmaken kan ook*)

De dagen van ons leven

Op 2 juni is Cees van der Steen jarig en Marieke Ridder viert op 4 juni haar verjaardag. We feliciteren beiden van harte en wensen hun een gezegend nieuw levensjaar toe.

rector Ward Cortvriendt

Bij de kerkdienst van zondag 2 juni

Zondag 2 juni , de Eerste Zondag na Trinitatis, is er weer een Lutherse dienst in de Lebuïnuskapel. In die dienst gaat voor ds. Hans Uytenbogaardt uit Utrecht.

Vanwege de vakantie is de cantorij niet compleet, maar de overgebleven leden zullen proberen dit gemis te compenseren. Organist is Jaap Vonk. U bent van harte welkom!

Gerrit Baas.

H.LEBUÏNUSKAPEL als groene kerk

In deze rubriek voor de even maanden van Lebuïnus Kompas besteden we aandacht aan hoe in kerkgemeenschappen werk gemaakt wordt van duurzaamheid en vergroening. In 2014 meldde de Lebuïnus Statie zich aan bij de beweging van Groene Kerken. We namen ons voor elk jaar een concrete stap te zetten. U bent uitgenodigd om uw ideeën kenbaar te maken en iets te schrijven voor deze tweemaandelijks rubriek.

André Zandbelt

In Trouw van 13 mei j.l. trof mij een interview met Nora van Gaal, arts medische milieukunde. Hieronder een 7-tal citaten met inzichten van deze vrouw die van oordeel is dat ons ecosysteem geheel uit balans is geraakt.

André Zandbelt

“Als het milieu ongezond is, kunnen wij niet gezond zijn...”

- o Als het milieu ongezond is, kunnen wij niet gezond zijn. We hebben onvoldoende nagedacht over de manier waarop wij het water en het milieu vervuilen, en wat de impact daarvan is op de gezondheid van de mens. Met die vervuiling brengen wij het hele ecosysteem uit balans. En als het ecosysteem van de wereld uit balans is, dan kan het niet zo zijn dat wij gezond zijn

- o Onze samenleving is ingericht op groei, ontwikkeling, progressie. In de geneeskunde zeggen wij dat die ongeremde groei de ideologie is van een kankercel. Dat is wat de maatschappij heeft gecreëerd: ongeremde groei is het doel geworden.

- o We moeten kijken naar herstel van het systeem waarin we afhankelijk zijn geworden van massaproductie van voedsel. Om op deze schaal en voorde ze prijs te blijven produceren zijn nu nog pesticiden nodig. We hebben de boer afhankelijk gemaakt van die pesticiden voor zijn inkomsten, en de consument is afhankelijk geworden van beschikbaarheid en betaalbaarheid van die voeding.

- o Als mens hebben wij ons boven de natuur geplaatst en dat is misschien wel de grootste fout geweest, de grootste oorzaak van die complexe problemen. We hebben er bij ons streven naar welvaart onvoldoende bij stilgestaan dat wij een schakel zijn in het ecosysteem van deze planeet en dat alle wat wij doen invloed heeft op alle andere levende wezens op aarde.

- o We hebben blijkbaar geaccepteerd dat we dat risico nemen zonder dat we gezondheidseffecten al in kaart hebben. We hanteren het 'voorzorgprincipe' überhaupt niet als het gaat om een gezonde leefomgeving. Van luchtvervuiling is de causaliteit duidelijk, toch wordt de gezondheid van de mens nauwelijks meegewogen in beleid over luchtkwaliteit.

- o De uitdaging van Pfas is dat het lichaam het maar heel langzaam uitstoot, via urine en een klein beetje via ontlasting. Terwijl we er wel continu van binnen krijgen. Het is inmiddels bekend dat zelfs kinderen in de baarmoeder en via de borstvoeding eraan worden blootgesteld. Dus het begint echt als je nog een foetus bent en dat stapelt zich de rest van je leven op.

- o Overheden en bedrijven, dat zijn ook allemaal mensen. Natuurlijk moeten ze wat doen, ieder mens moet wat doen, iedereen heeft een rol in de oplossing. Mensen als Anne van Leeuwen, Jessica den Outer en Li An Phoa maken het verschil. Als je een steentje in de rivier legt, verandert de hele loop. Ik geloof dat het kan.

bron: Trouw, 13 mei 2024

COLOFON STATIE TWENTE EN OMMELANDEN

<groene kerk>

Kerkcentrum ST. LEBUÏNUSKAPEL
Dorpsmatenstraat 40 7551 BP Hengelo

Rector pastoor E. Cortvriendt
Schaapskamp 8 3849 PS Hierden
mail: pastoor@twente.okkn.nl tel. 06 839 867 60

Secretariaat/penningmeester statie-bestuur
Alp Buitelaar
Dr. van der Sluisstraat 12 7482 XS Haaksbergen
mail: alpbuitelaar@planet.nl tel. 06-22661130

Lebuïnus Kompas redacteur
André Zandbelt
mail : a.zandbelt@planet.nl tel. 0546 815313

Website Harald van der Werff
mail : harald.vanderwerff@gmail.com

Bankrekening Statie: NL 77 RABO 0179 162 713
OKKN t.a.v. Statie Twente Hengelo

Website **OKK Statie Twente** <https://twente.oudkatholiek.nl>
OKK Nederland <https://oudkatholiek.nl>

Predikant Ds. Nico Pronk
Dr. van der Sluisstraat 12 7482 XS Haaksbergen
mail : paspronk@planet.nl tel. 06 51272923

Kopij (ELG) naar de predikant (zie hierboven)
Verzending Gerrit Baas
(ELG) mail: baas.gerrit@hetnet.nl tel. 053 4337130

Huishoudelijk Heima Sleurink
mail : heima49@live.com tel. 074 2913856

Reservering kapel/zaal
André Zandbelt
mail : a.zandbelt@planet.nl tel. 0546 815313

